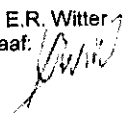

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA
DENEKAMPERSTRAAT 30
TE OLDENZAAL
GEMEENTE OLDENZAAL

Project: OLD.WIG.ECO
Rapportnummer: 09106070
Status: Eindrapportage
Datum: 7 december 2009
Opdrachtgever: Wiggers Vastgoed
Doesburgstraat 11
7575 EN Oldenzaal
Tel. 0541 - 570440
Fax 0541 - 570441
Contactpersoon: Dhr. L. Willemsen

Uitvoerder: Econsultancy bv
Havenstraat 124
7005 AG Doetinchem
Tel. 0314 - 365150
Fax 0314 - 365177
Mail Doetinchem@Econsultancy.nl
Opsteller: Mw. L. Hunink-Verwoerd
Paraaf: LV
Kwaliteitscontroleur: Ing. E.R. Witter
Paraaf:

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
2.	BESCHERMING CONFORM DE NATIONALE WETGEVING	1
3.	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
3.1	Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
3.2	Ligging ten opzichte van beschermde gebieden	2
3.3	Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie	2
4.	ONDERZOEKSMETHODIEK	3
5.	ONDERZOEKSRÉSULTATEN	3
5.1	Vogels	3
5.2	Vleermuizen	4
5.3	Overige zoogdieren	5
5.4	Amfibieën, reptielen en vissen	5
5.5	Libellen en vlinders	5
5.6	Vaatplanten	5
6.	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	6
6.1	Flora- en faunawet	6
6.2	Algemene zorgplicht	7
6.3	Gebiedsbescherming	7
7.	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	8

BIJLAGEN:

1. - Topografische ligging van de locatie
- 2a. - Locatieschets
- 2b. - Foto's onderzoekslocatie
3. - Geraadpleegde bronnen
4. - Natuurwetgeving en beleid

1. INLEIDING

Econsultancy heeft van Wiggers Vastgoed opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna aan de Denekamperstraat 30 te Oldenzaal in de gemeente Oldenzaal.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

De quickscan flora en fauna heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Flora- en faunawet een beschermde status hebben. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op gebieden die volgens overige natuurwetgeving zijn beschermd, of deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een bureauonderzoek en een veldbezoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

De quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en kan niet gezien worden als volwaardig ecologisch onderzoek. Er zijn in dit onderzoek geen uitgebreide inventarisaties uitgevoerd naar soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde richtlijnen en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

Voor zover bij de opdrachtgever en de gemeente Oldenzaal (contactpersoon de heer D. Bethlehem) bekend, is er niet eerder ecologisch onderzoek op de onderzoekslocatie uitgevoerd.

2. BESCHERMING CONFORM DE NATIONALE WETGEVING

Zorg voor alle inheemse planten- en diersoorten en voor de natuurlijke rijkdommen van gebieden wordt gegarandeerd door de naleving van de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur en milieu. De instrumenten die deze bescherming mogelijk maken zijn op Europees niveau vertaald in Natura 2000. De Europese wetgevingen ten aanzien van de soortbescherming zijn in Nederland vertaald in de Flora- en faunawet. De gebiedsbescherming is vastgelegd in de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998. Hiermee heeft Nederland de Europese wetgeving in de nationale wetgeving verankerd.

Door in de planfase van een (bouw)project of ruimtelijke ontwikkeling rekening te houden met het eventueel voorkomen van beschermde planten- en diersoorten kan effectief worden omgegaan met de aanwezigheid van een beschermde soort. Een dreigende overtreding van de Flora- en faunawet kan zo snelesignaleerd en in veel situaties voorkomen worden. Vervolgens kan er accuraat actie ondernomen worden om zodoende de overlevingskansen en migratiemogelijkheden van een beschermde soort in het betreffende gebied geen blijvende schade toe te brengen.

Om alle gebieden met elkaar te verbinden en om uitwisseling en verspreiding van soorten mogelijk te maken, wordt er in Nederland gewerkt aan de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Verder worden diverse Rode lijsten van bedreigde soorten gehanteerd bij beoordelingen voor de aanwijzing van bescherming en compensatie. In bijlage 4 wordt een nadere toelichting gegeven omtrent de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur.

3. GEBIEDSBESCHRIJVING

3.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 1.400 \text{ m}^2$) ligt aan de Denekamperstraat 30, circa 800 meter ten noordoosten van de kern van Oldenzaal in de gemeente Oldenzaal (zie bijlage 1).

Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 29 C (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 260.600$ $Y = 482.300$. De onderzoekslocatie is gelegen in het kilometerhok 260/482.

De onderzoekslocatie is gelegen op de hoek van de Denekamperstraat en de Richter Bosstraat. Het perceel is bebouwd met een bungalow en een houten schuur. Rondom de bebouwing is tuin aanwezig. De bungalow is opgebouwd uit witgeschilderde stenen en is voorzien van een plat dak. Aan de westzijde van de bungalow bevindt zich een betonnen veranda op anderhalve meter hoogte. De houten schuur is aan de voorzijde open en is in gebruik als autostalling. Het dak van de schuur is voorzien van dakleer. In de tuin zijn diverse bomen en struiken aanwezig, waaronder veel coniferen. Rond de bungalow bevindt zich gazon. In het westelijke deel van de tuin is een vijver aanwezig.

De onderzoekslocatie wordt omgeven door een woonwijk. Langs de Denekamperstraat is ter hoogte van de bungalow een grote beuk aanwezig.

In bijlage 2a is de huidige situatie op een locatieschets weergegeven. Bijlage 2b bevat enkele foto's van de onderzoekslocatie.

3.2 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden

Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied. Circa 750 meter ten noordoosten ligt het Natura 2000-gebied "Landgoederen Oldenzaal". Het zuidelijk deel omvat het westelijk deel van het beekdal van de Snoeijinksbeek. In het gebied ligt een aantal landgoederen die bestaan uit een afwisseling van naald- en loofbos, houtwallen, weilanden en akkers. In Boerskotten ontspringt de Snoeijinksbeek. Aan de voet van de Tankenberg liggen enkele bronnen (bron: minlnv.nl).

Ecologische Hoofdstructuur

De onderzoekslocatie ligt niet in een kerngebied, verbindingsgebied of verwevingsgebied, behorend tot de EHS. Bosjes in het buitengebied van Oldenzaal, circa 400 meter ten noordwesten van de onderzoekslocatie zijn aangewezen als EHS-Natuur.

Nationaal Landschap

Het gehele buitengebied behoort tot Nationaal Landschap Noordoost-Twente. Beken, essen en jongere ontginningen zorgen samen met houtwallen, heuvels en bossen voor een harmonieus landschap, dat rust uitstraalt. Door de bijzondere geologische opbouw van de ondergrond zijn er vele waterbronnen ontstaan.

3.3 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie

De initiatiefnemer is voornemens een vrijstaande woning en een 2 onder 1 kapwoning op de onderzoekslocatie te realiseren. Hiertoe zal de bungalow worden gesloopt en de beplanting worden verwijderd.

4. ONDERZOEKSMETHODIEK

Aan de hand van verspreidingsatlassen en andere standaardwerken is nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie. Verder is het Natuurloket geraadpleegd, zijn toegankelijke gegevens van natuur- en soortbescherming organisaties gebruikt en zijn gegevens van de provincie Overijssel geraadpleegd. Een overzicht van de geraadpleegde bronnen is weergegeven in bijlage 3.

De informatie over deze soorten is veelal weergegeven op kilometerhokniveau of op uurhokniveau (5 x 5 kilometer). De kaart van Nederland is door de Topografische Dienst van Nederland verdeeld in blokken van 1 km², de kilometerhokken. De plaatsaanduiding van een kilometerhok bestaat uit de coördinaten van de x-as en de y-as die elkaar in de linker onderhoek van het hok snijden. Aangezien met de schaal van kilometerhokken of uurhokken een groter gebied wordt beschouwd dan alleen de onderzoekslocatie, betekent dit niet dat de kritische soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen de begrenzing van de onderzoekslocatie. Sommige verspreidingsgegevens zijn niet erg actueel. Dit betekent dat de meest recente verspreidingsgegevens reeds verouderd kunnen zijn. De meeste te gebruiken gegevens vormen daarom geen uitsluitel over het aantal soorten en type waarneming van een soort in het betreffende gebied, maar enkel een indicatie over het voorkomen.

Het veldbezoek is afgelegd op 26 november 2009. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de omliggende percelen onderzocht. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

5. ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Vogels

Broedvogels

Door het Natuurloket wordt aangegeven dat het kilometerhok niet is onderzocht op de aanwezigheid van broedvogels.

Door de aanwezigheid van een tuin met verschillende bomen en struiken is de onderzoekslocatie geschikt voor verschillende broedvogels. Met name de groenblijvende coniferen kunnen broedgelegenheid bieden. De aanwezige bomen zijn gecontroleerd op holtes; deze zijn niet aangetroffen. In de beuk langs de Denekamperstraat is wel een holte aanwezig. Deze boom valt buiten het plangebied en blijft bij de werkzaamheden op de onderzoekslocatie gehandhaafd. Er zijn geen aanwijzingen gevonden die er op duiden dat de onderzoekslocatie wordt gebruikt door vogelsoorten waarvan het nest jaarrond beschermd is.

De bungalow op de onderzoekslocatie is door het platte dak vrijwel ongeschikt voor broedvogels. Aan de noordzijde van de bebouwing is een kleine opening in de muur aanwezig. De kleine ruimte achter de opening is met de endoscoop onderzocht. Er is geen nestplaats van een broedvogel aangetroffen.

Slaapplaatsen

Sommige vogelsoorten zoals houtduif, kauw en huismus, maar ook ransuilen, maken vooral buiten het broedseizoen gebruik van gemeenschappelijke slaapplaatsen. Meestal wordt hierbij beschutting gezocht in de vorm van dichte begroeiing, of de veiligheid van open water. De coniferen op de onderzoekslocatie zijn gecontroleerd op de aanwezigheid van een slaapplaats van ransuil. Er zijn geen indicaties, zoals braakballen of uitwerpselen, dat op de onderzoekslocatie een slaapplaats aanwezig is.

5.2 Vleermuizen

Volgens het cursusdictaat "Vleermuizen en Planologie" (*Limpens et al 2009*) is de onderzoekslocatie gelegen in een gebied waar de volgende vleermuissoorten potentieel kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, waternvleermuis, franjestaart, Bechstein's vleermuis, Brandt's vleermuis en baardvleermuis.

Van de genoemde vleermuissoorten zijn gewone dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis gebouwgebonden soorten. Veelal maken deze soorten gebruik van ruimtes in spouwmuuren. De grootoorvleermuis is een soort die te vinden is in vrije zolderruimtes. De overige genoemde soorten hebben verblijfplaatsen in holle bomen.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

De bebouwing op de onderzoekslocatie is niet geschikt voor het vormen van kolonies. De bebouwing is niet voorzien van een zolder waar vleermuissoorten als de gewone grootoorvleermuis gebruik van kunnen maken. Het gebouw is wel voorzien van een spouwruiimte. Tijdens het veldbezoek is geconstateerd dat deze spouwruiimte is gevuld met foam-isolatie materiaal. Hierdoor kunnen vleermuizen geen gebruik maken van de spouwruiimte. Verder is een tweetal openingen ter grootte van een baksteen in de muur aanwezig. De ruimtes achter de openingen zijn geïnspecteerd met een endoscoop. Er zijn geen sporen van vleermuizen in de vorm van uitwerpselen aangetroffen. De voor vleermuizen relatief grote ruimtes geven geen toegang tot de rest van het gebouw, waardoor het, op basis van de inspectie met de endoscoop, niet wordt verwacht dat de ruimtes in gebruik zijn door vleermuizen.

De aanwezige bomen zijn gecontroleerd op holtes; deze zijn niet aangetroffen. In de beuk langs de Denekamperstraat is wel een holte aanwezig. Deze boom valt buiten het plangebied en blijft bij de werkzaamheden op de onderzoekslocatie gehandhaafd.

Op basis van de huidige onderzoeksinspanning kan worden geconcludeerd dat overtredingen ten aanzien van vleermuizen niet aan de orde zijn bij de herbestemming van de onderzoekslocatie.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Het is, gelet op de afstand tot de omliggende bebouwing, niet aannemelijk dat er in de directe invloedssfeer van de onderzoekslocatie potentiële verblijfplaatsen aanwezig zijn die negatieve invloed kunnen ondervinden van de werkzaamheden. De aanwezigheid van een vleermuiskolonie in de beuk langs de Denekamperstraat wordt, gelet op de ligging langs de straat, niet erg waarschijnlijk geacht. Daarnaast zijn boomgebonden vleermuizen zijn relatief flexibel, waardoor ze regelmatig tussen bomen verhuizen en weer terug kunnen keren als er versturende werkzaamheden zijn.

Foeragerende vleermuizen

De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat gebruikt kunnen worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen om te foerageren. Als foerageergebied gebruiken vleermuizen veelal groene elementen als opgaande beplanting, bomen en open veldjes. Op de onderzoekslocatie is weliswaar groen aanwezig, maar ten opzichte van het omliggende groen in de omgeving en het struktuurrijke buitengebied zal dat geen belangrijk foerageerhabitat zijn. In de directe omgeving is ruim voldoende geschikt foerageerhabitat voor vleermuizen aanwezig.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Door de herinrichting van de onderzoekslocatie worden geen vliegroutes verstoord omdat er geen lijnvormige landschapselementen worden verwijderd.

5.3 Overige zoogdieren

De onderzoekslocatie vormt een geschikt habitat voor verscheidene grondgebonden zoogdieren. Tussen de groenblijvende beplanting en onder houtafval onder de veranda zijn er op de onderzoekslocatie voor zoogdieren plekken om te schuilen. Het gaat hierbij om algemene soorten die binnen de bebouwde kom kunnen voorkomen als egel en rosse woelmuis. Voor de meeste algemeen voorkomende soorten geldt in het kader van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling, waardoor een ontheffing bij verstoring niet noodzakelijk is.

Voor steenmarter geldt geen vrijstelling van de Flora- en faunawet. In het oosten van Nederland komt steenmarter steeds vaker binnen de bebouwde kom voor. Deze beschermde soort kan verblijfplaatsen in bebouwing hebben. Aan de noordzijde van de bungalow bevindt zich een opening in de muur die groot genoeg is voor steenmarter om in te verblijven. Na inspectie met een endoscoop is gebleken dat er geen sporen van gebruik door steenmarter, zoals prooi-resten, aanwezig zijn. Het gebruik door steenmarter kan op basis van het ontbreken van sporen worden uitgesloten.

5.4 Amfibieën, reptielen en vissen

Volgens gegevens van RAVON (www.ravon.nl) zijn in het 5x5 kilometerhok, waar de onderzoekslocatie deel van uitmaakt, de volgende soorten waargenomen: kamsalamander, kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker en levendbarende hagedis.

De onderzoekslocatie vormt door de aanwezigheid van een vijver een geschikt habitat voor algemene amfibieënsoorten als bruine kikker en gewone pad. Deze algemene soorten kunnen tijdens de winterperiode schuilen onder houtafval onder de veranda. Ook kan er vis in de vijver aanwezig zijn. Strikt beschermde amfibieën en vissoorten worden niet verwacht. De waarneming van kamsalamander heeft betrekking op de poelen die zich in het buitengebied bevinden.

Reptielen stellen specifieke eisen aan het habitat die betrekking hebben op verschillende factoren. Op de onderzoekslocatie is geen geschikt habitat voor reptielen aanwezig.

5.5 Libellen en vlinders

Voor libellen geldt dat ze water nodig hebben ter voortplanting en gezien het ontbreken hiervan kan gesteld worden dat deze soortgroep niet in staat is zich in de huidige situatie te vestigen.

Beschermde dagvlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat met waard- en nectarplanten. Het is uitgesloten dat er binnen de onderzoekslocatie voldoende geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort.

5.6 Vaatplanten

Gelet op het huidige gebruik van de onderzoekslocatie als tuin is het niet te verwachten dat er beschermde of zeldzame plantensoorten op de locatie te vinden zijn. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde planten waargenomen. Vanwege de specifieke eisen die de meeste beschermde soorten stellen aan de groeiomstandigheden zijn beschermde vaatplanten, waarvoor geen vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling geldt, op de onderzoekslocatie niet te verwachten.

6. TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

6.1 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet heeft tot doel alle in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten te beschermen en in stand te houden. Om dit doel te bereiken, bevat de wet een aantal verbodsbepalingen. Hierin worden vaste rust- en verblijfplaatsen van bepaalde soorten beschermd. De Flora- en faunawet maakt onderscheid in een drietal beschermingscategorieën. Iedere categorie heeft zijn eigen ontheffingsmogelijkheden en toetsingscriteria. Bij een quickscan flora en fauna wordt in beeld gebracht of er vaste rust- of verblijfplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingscategorieën. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstorend werkt op deze soorten.

In het kader van de voorgenomen plannen zijn er gedurende het broedseizoen overtredingen te verwachten voor broedvogels. Voor de overige soortgroepen zijn, door het ontbreken van geschikt habitat en/of verblijfindicaties, of door een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling, geen overtredingen te verwachten ten aanzien van de Flora- en faunawet.

Broedvogels

Alle broedende inheemse vogels en hun nesten zijn wettelijk beschermd en vallen onder de strikt beschermde klasse (soorten tabel 3). De Flora- en faunawet regelt onder meer de bescherming van vogels in het broedseizoen: het verstoren van broedende vogels en jongen, of het vernielen van nesten en eieren is verboden. In de meeste gevallen is een overtreding gemakkelijk te voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of de broedgelegenheid buiten het broedseizoen te verwijderen.

Nesten van huismus, steenuil, sperwer, ransuil, boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, ooievaar, oehoe, roek, slechtvalk, wespendif en zwarte wouw zijn het gehele jaar beschermd. Het betreffen soorten uit de beschermingscategorieën 1 t/m 4 van de aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen (*Dienst Regelingen, 25 augustus 2009*). De nestplaats, bomengroep of boomholte van een deel van deze soorten worden ook buiten het broedseizoen gebruikt. Een ander deel van deze soorten maken enkel gebruik van door andere vogelsoorten gemaakte nestgelegenheid, of maken ieder jaar gebruik van hetzelfde nest (of dezelfde nestlocatie). Daarnaast is er een aantal soorten waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn, ondanks dat de soort ieder jaar op dezelfde plek terugkeert om te broeden. Van deze soorten wordt verondersteld dat ze over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Voorbeelden hiervan zijn spechtensoorten, huiszwaluw, boerenzwaluw, ekster, bosuil, torenvalk en hollenbroeders als boomkruiper, koolmees en bonte vliegenvanger.

Voor de te verwachten broedvogels op de onderzoekslocatie geldt dat, indien de beplanting buiten het broedseizoen wordt verwijderd, geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels. Globaal wordt voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus aangehouden. Er wordt echter in de Flora- en faunawet geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Geldend is de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

6.2 Algemene zorgplicht

Binnen de onderzoekslocatie zijn enkel soorten te verwachten waarvoor een algehele vrijstelling is verleend voor het uitvoeren van de herinrichting van de onderzoekslocatie. Het werken volgens de zorgplicht is wel noodzakelijk om onnodige schade en verstoring zo veel mogelijk te beperken. In dit geval betekent dat er rekening met kleine zoogdieren en amfibieën gehouden moet worden wanneer houtstapels worden verwijderd. Dieren moeten de gelegenheid krijgen om weg te komen. Dergelijke activiteiten vinden bij voorkeur niet plaats tijdens de winterslaap.

Amfibieën

Bij het dempen van de vijver dient de vijver eerst leeggehaald te worden, waardoor in het water aanwezige amfibieën verplaatst kunnen worden naar delen van de onderzoekslocatie waar geen ingreep plaatsvindt; ze vinden dan hun eigen weg. Dergelijke activiteiten vinden bij voorkeur niet plaats in de periode van ei-afzet tussen maart en juni.

6.3 Gebiedsbescherming

De quickscan flora en fauna toetst voornamelijk aan de Flora- en faunawet. Indien een plangebied in of nabij een gebied is gelegen dat tot de EHS behoort of onder de Natuurbeschermingswet valt, dient te worden bepaald of er een effect valt te verwachten. Bij een toetsing aan de Natuurbeschermingswet spelen vaak andere facetten mee, zoals de aanwezige doelsoorten en kernwaarden van het betreffende beschermde gebied.

De EHS zal door de onderlinge afstand tot de onderzoekslocatie niet worden aangetast door de herbestemming van de onderzoekslocatie.

Circa 750 meter ten noordoosten ligt het Natura 2000-gebied "Landgoederen Oldenzaal". Gelet op de ingreep, het bouwen van enkele woningen op een bebouwd perceel binnen de bebouwde kom, wordt het niet verwacht dat effecten op kunnen treden die het Natura-2000 gebied kunnen aantasten.

7. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Eco/nsultancy heeft in opdracht van Wiggers Vastgoed een quickscan flora en fauna uitgevoerd aan de Denekamperstraat 30 te Oldenzaal in de gemeente Oldenzaal.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

Voorgenomen ingreep

De initiatiefnemer is voornemens een vrijstaande woning en een 2 onder 1 kapwoning op de onderzoekslocatie te realiseren. Hiertoe zal de bungalow worden gesloopt en de beplanting worden verwijderd.

Waarnemingen en te verwachten soorten:

Door de aanwezigheid van een tuin met verschillende bomen en struiken is de onderzoekslocatie geschikt voor verschillende broedvogels. Met name de groenblijvende coniferen kunnen broedgelegenheid bieden. De bungalow op de onderzoekslocatie is door het platte dak ongeschikt voor broedvogels. De bebouwing op de onderzoekslocatie is niet geschikt voor het vormen van vleermuiskolonies. Sporen die duiden op een vaste rust- of verblijfplaats van steenmarter, in de vorm van uitwerpselen of prooiresten, zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. De onderzoekslocatie vormt door de aanwezigheid van een vijver een geschikt habitat voor algemene amfibieënsoorten als bruine kikker en gewone pad. Voor de overige soorten uit de verschillende soortgroepen vormt de onderzoekslocatie geen geschikt habitat of zijn deze op grond van bekende verspreidingsgegevens of het ontbreken van verblijfsindicaties niet te verwachten.

Maatregelen ter voorkoming van overtredingen van de Flora- en faunawet:

Over het algemeen kan schade aan broedvogels worden voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen te starten of geheel buiten het broedseizoen uit te voeren.

Zorgplicht

Hoewel op de onderzoekslocatie zelf geen beschermde soorten te verwachten zijn (met uitzondering van broedvogels), neemt dat niet weg dat aan de algemene zorgplicht moet worden voldaan. Deze zorgplicht houdt in dat een ieder die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen nadelige gevolgen voor de fauna kunnen ontstaan, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten of maatregelen te nemen om de nadelige gevolgen te voorkomen. In dit geval betekent dat er rekening met amfibieën en kleine zoogdieren gehouden moet worden wanneer materialen en houtstapels worden verwijderd. Dieren moeten de gelegenheid krijgen om weg te komen. Dergelijke activiteiten vinden bij voorkeur niet plaats tijdens de winterslaap. Bij het dempen van de vijver dient de vijver eerst leeggehaald te worden, waardoor in het water aanwezige amfibieën verplaatst kunnen worden naar delen van de onderzoekslocatie waar geen ingreep plaatsvindt; ze vinden dan hun eigen weg. Dergelijke activiteiten vinden bij voorkeur niet plaats in de periode van ei-afzet tussen maart en juni.

Gebiedsbescherming

De EHS zal niet worden aangetast door de herbesteding van de onderzoekslocatie. Externe werking op overige beschermde natuurgebieden (Natura 2000) is niet aan de orde.

Noodzaak tot nader onderzoek

Nader onderzoek naar het voorkomen van verschillende soortgroepen wordt niet noodzakelijk geacht.

Noodzaak aanvraag ontheffing Flora- en faunawet artikel 75c

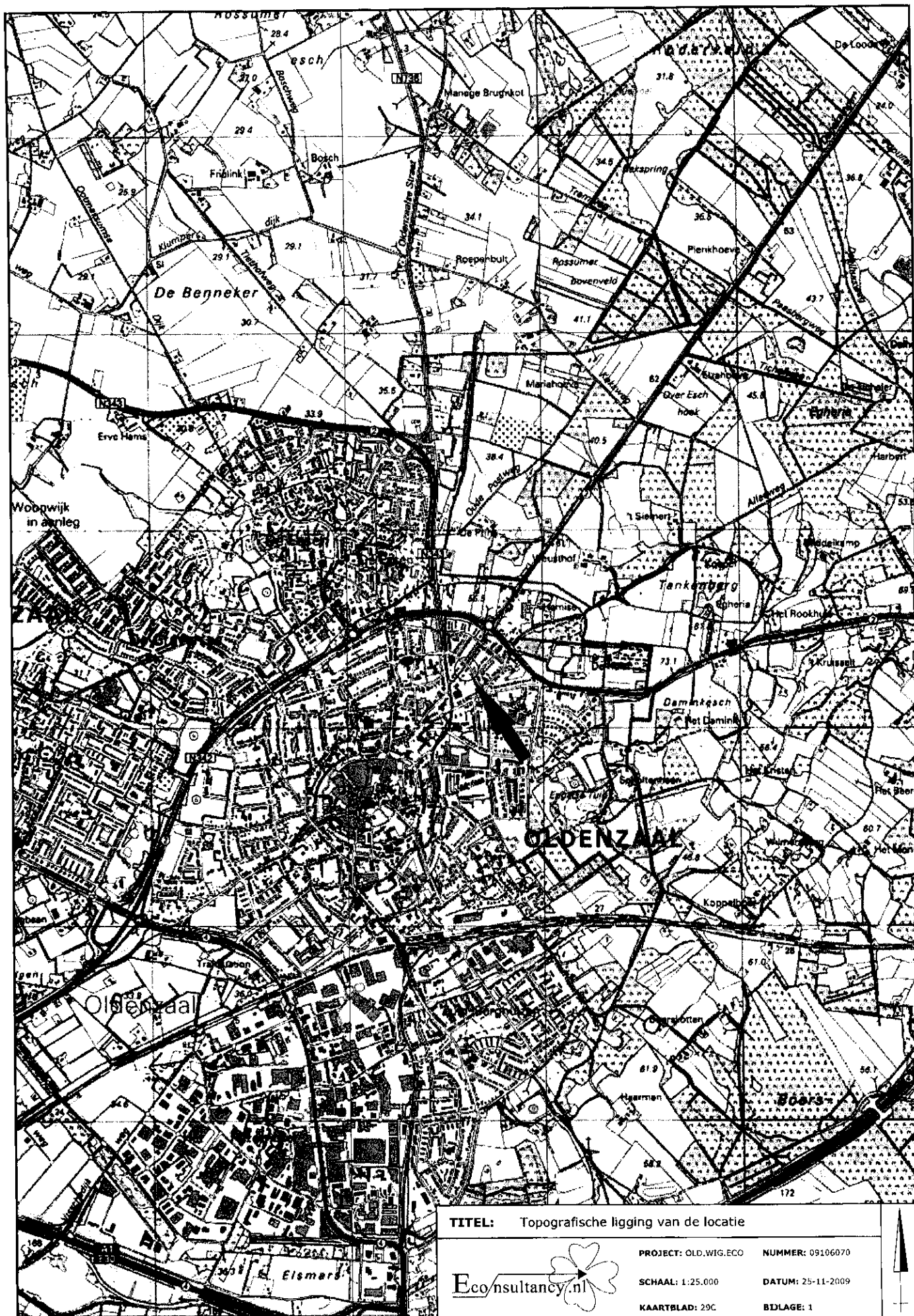
Ontheffingsaanvraag voor overtreding van verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet ten aanzien van het verstoren van vaste rust- en verblijfplaatsen is niet noodzakelijk, vooropgesteld dat er op het moment van ingrijpen geen broedgeval aanwezig is.

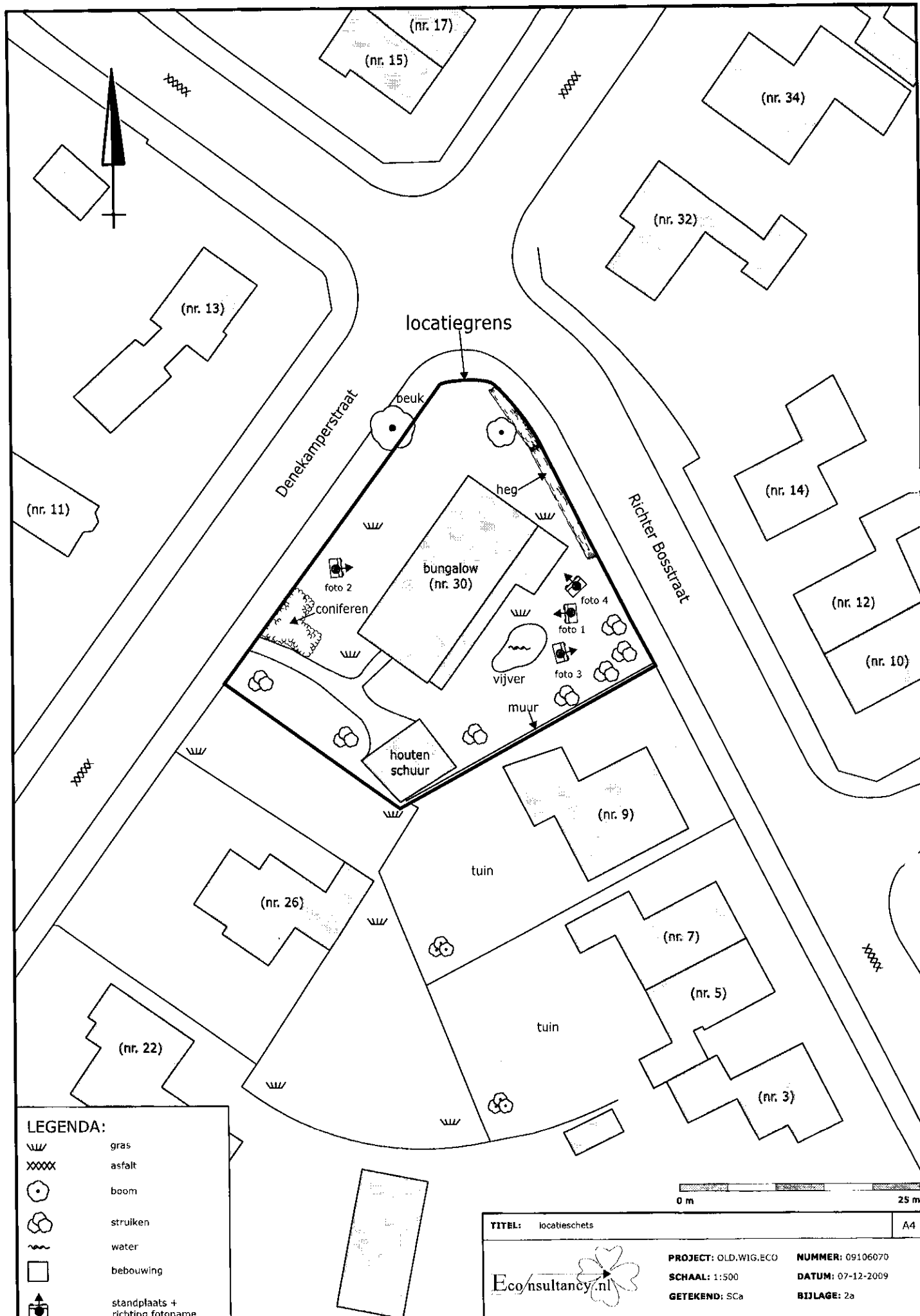
Tabel I geeft een samenvatting van de te verwachten verstoring en de te nemen vervolgstappen.

Tabel I. Overzicht te verwachten verstoring en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Ingrep verstoring	Nader onderzoek	Onthef- tingsaan- vraag nood- zakelijk (*)	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	algemeen	ja	nee	ontheffing niet mogelijk	het verwijderen van nestgelegenheden dient buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd
	jaarrond be- scherm	nee	nee	nee	-
Vleermuizen	verblijfplaatsen	nee	nee	nee	-
	foerageergebied	nee	nee	nee	-
	vliegroutes	nee	nee	nee	-
Grondgebonden zoogdieren		mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht
Amfibieën		mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht
Reptielen		nee	nee	nee	-
Vissen		nee	nee	nee	-
Libellen en vlinders		nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	-

* Ontheffingen van verbodsbepalingen ten aanzien van vleermuizen of broedvogels worden alleen nog verleend op basis van een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn of Vogelrichtlijn. Ruimtelijke ontwikkeling valt niet onder een dergelijk belang. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats behouden moeten blijven. De maatregelen, vastgelegd in een activiteitenplan dienen vooral door Dienst Regelingen te worden goedgekeurd middels een ontheftingsaanvraag.

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 1. Achterzijde bungalow op onderzoekslocatie

Foto 2. Voorzijde bungalow op onderzoekslocatie

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

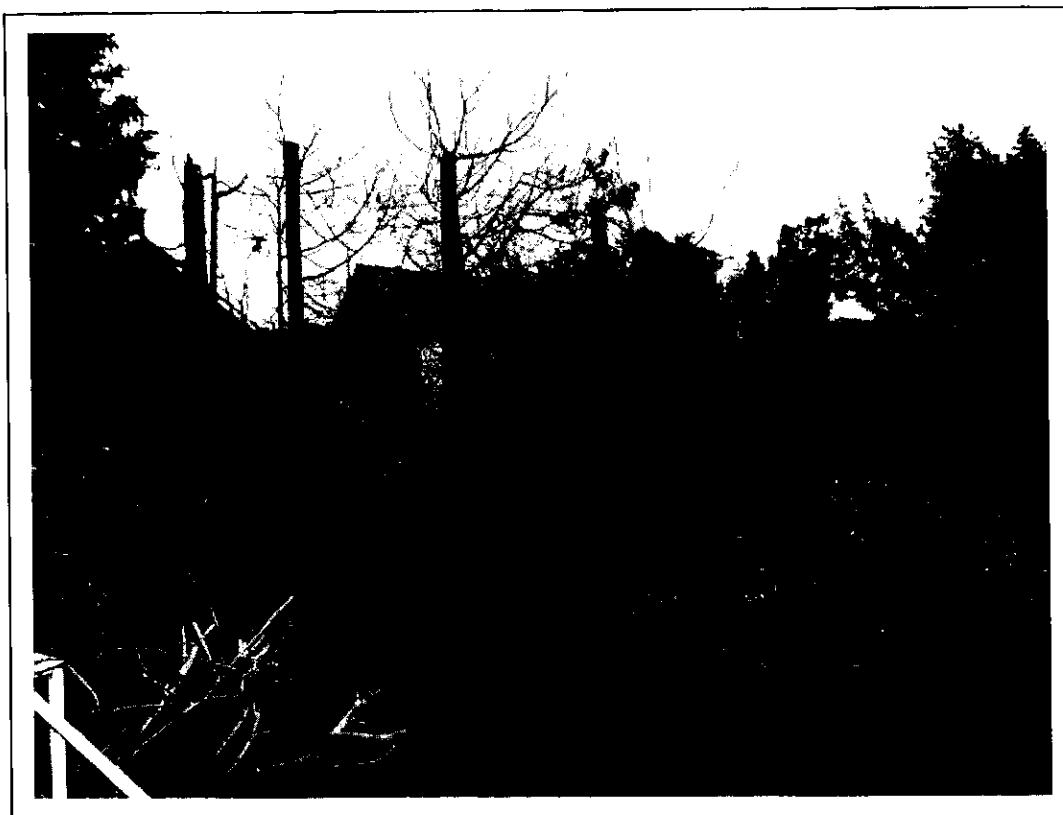

Foto 3. Tuin met coniferen op onderzoekslocatie

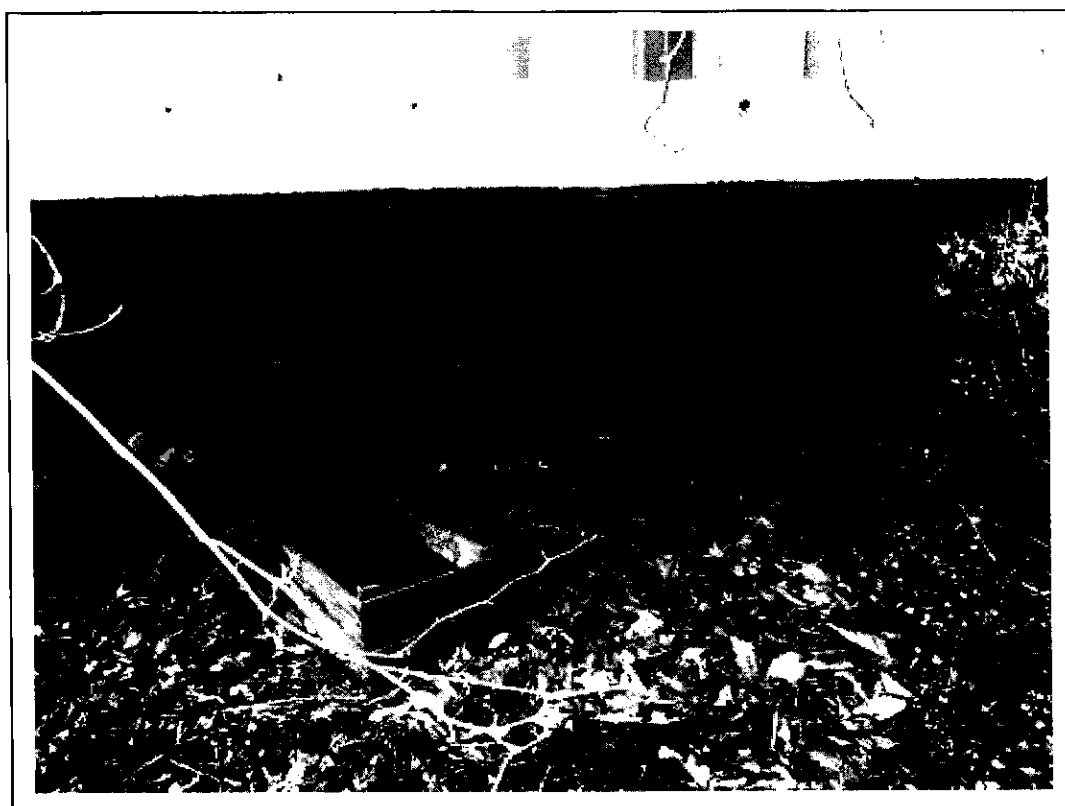

Foto 4. Hout- en bladafval kan schuilplaats zijn voor kleine zoogdieren en amfibieën

Bijlage 3 Geraadpleegde bronnen

LITERATUUR

- Heusden, W.R.M. van & Vreugdenhil, S.J., 2008. Handreiking Flora- en faunawet. Dienst Landelijk Gebied.
- Dienst Regelingen, aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet, augustus 2009.
- Limpens, H.J.G.A, Regelink, R, Koelman, R. Zoogdierenvereniging VZZ, Vleermuizen en planologie, cursusdictaat, 2009.
- Lange, L., Twisk, P., Winden, A. van, Diepenbeek, A. van 1994. Zoogdieren van West-Europa. Stichting Uitgeverij van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming 2003, 2de druk, Utrecht.
- SOVON Broedvogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

GERAADPLEEGDE INTERNETSITES

- www.minlnv.nl (natuurwetgeving)
- www.natuurloket.nl (verspreidingsgegevens op km hok niveau)
- www.overijssel.nl (natuurgegevens provincie Overijssel)
- www.groenloketoverijssel.nl
- www.waarneming.nl (waarnemingen van vrijwilligers)
- www.telmee.nl (waarnemingen van vrijwilligers)

Bijlage 4 Natuurwetgeving en beleid

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is de enige wet die de bescherming van wilde dier- en plantensoorten in Nederland regelt. In deze wet zijn de soortbeschermingsparagrafen van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn opgenomen. De Flora- en faunawet bevat een aantal verbodsbepalingen om de in het wild voorkomende planten- en diersoorten te beschermen (zie tabel I). De Flora- en faunawet hanteert een drietal beschermingscategorieën (zie tabel II). De volledige lijsten met beschermde soorten zijn (vanwege de omvang) terug te vinden op de website van het Ministerie van LNV. Indien een activiteit niet verstorend werkt of geen nadelige gevolgen heeft, waardoor aangetoond kan worden dat er geen verbodsbepalingen worden overtreden voor de in het gebied voorkomende beschermde soorten, hoeft er in de meest voorkomende gevallen geen ontheffing aangevraagd te worden. Ook al vindt er geen overtreding plaats dan dient er ten alle tijden rekening gehouden te worden met de Algemene Zorgplicht (Tabel III).

Tabel I. *Verbodsbepalingen Flora- en faunawet*

Artikel 8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Artikel 9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
Artikel 10	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
Artikel 11	Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
Artikel 12	Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Tabel II. *Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet*

Tabel 1 algemeen beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt, bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing in het kader van artikel 75 aangevraagd te worden. Voor verstoring bij alle overige activiteiten is wel een ontheffing nodig. De ontheffingaanvraag wordt dan getoetst aan het criterium 'Doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' (de zogenaamde 'lichte toets').
Tabel 2 overige beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 2 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing aangevraagd te worden. Echter indien er volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt, geldt er bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen en hoeft er geen ontheffing aangevraagd te worden. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' ('lichte toets').
Tabel 3 strikt beschermde soorten
Voor de soorten van Tabel 3 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen bij alle activiteiten (waaronder ruimtelijke ontwikkeling en inrichting) een ontheffing aangevraagd te worden. In een zeer beperkt aantal gevallen kan er op basis van een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode een vrijstelling verleend worden voor de ontheffingsverplichting bij een zeer beperkt aantal activiteiten. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan een drietal criteria (uitgebreide toets). Bij de uitgebreide toets dient aan alle afzonderlijke criteria te worden voldaan. De criteria zijn als volgt: de activiteiten of werkzaamheden doen geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort, er is geen andere bevredigende oplossing (alternatief) voor de geplande activiteiten of werkzaamheden, die minder schade oplevert voor de betreffende soort en er moet sprake zijn van een bij de wet genoemd belang.

Tabel II (vervolg). Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

Vogels
Voor vogels geldt dat er altijd een ontheffing aangevraagd dient te worden. Indien activiteiten plaatsvinden waarbij verbodsbepalingen worden overtreden ten aanzien van (broed)vogels dient er een uitgebreide toets, zoals beschreven bij Tabel 3 Flora- en faunawet toegepast te worden. Indien er gewerkt wordt volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode is het mogelijk dat er geen ontheffing aangevraagd hoeft te worden bij bestendig gebruik en onderhoud, bestendig beheer en ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Bij broedvogels kan een overtreding in de meeste gevallen gemakkelijk voorkomen worden door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Tabel III. Algemene Zorgplicht

Algemene Zorgplicht (artikel 2)
Een belangrijk uitgangspunt binnen de Flora- en faunawet is dat op elke burger de plicht rust om voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Dit houdt in dat iedereen zich dient in te spannen om de nadelige gevolgen voor een soort te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. De zorgplicht is ten alle tijden van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats.

Natuurbeschermingswet

In oktober 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 in werking getreden. De Natuurbeschermingswet omvat de richtlijnen van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn ten aanzien van gebiedsbescherming. Door de verankering van de Europese wetgeving in de Natuurbeschermingswet ten aanzien van gebieden zullen de termen habitat- en vogelrichtlijngebied komen te vervallen. De betreffende gebieden worden momenteel opgenomen en aangewezen als Natura 2000 gebieden. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie.

In Nederland wordt een vergunningsstelsel toegepast waardoor een zorgvuldige afweging rondom projecten die gevolgen kunnen hebben in en op Natura-2000 gebieden gewaarborgd is. De vergunningen worden beoordeeld en afgegeven door de provincies of door het ministerie van LNV via Dienst Regelingen. In de aankomende jaren zullen voor alle gebieden beheerplannen opgesteld worden. In deze plannen staat wat wel en wat niet mag in en om een Natura-2000 gebied. Tot die tijd zal er per project beoordeeld moeten worden of er een mogelijk significant effect te verwachten valt op een beschermd gebied. In de Natuurbeschermingswet zijn tevens de Beschermde Natuurmonumenten en de Wetlands (Verdrag van Ramsar, Wetlands conventie) opgenomen.

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

De natuur in Nederland is behoorlijk versnipperd. Om daar verandering in aan te brengen werken het Rijk en de provincies sinds 1990 aan de aanleg van een duurzaam, samenhangend netwerk van grote en kleine natuurgebieden: de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De EHS is onderdeel van een Europees ecologisch netwerk en bestaat uit kerngebieden (in Nederland de Natura-2000 gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en de Wetlands) of verweven gebieden (gericht op de verweving van landbouw, wonen en natuur) die onderling verbonden worden door ecologische verbindingzones.

Ecologische verbindingzones zijn stroken en stukjes natuur die de vaak verspreid liggende natuurgebieden met elkaar verbinden. Zo'n zone kan bestaan uit natuurvriendelijke oevers, houtsingels, bosjes, heidevelden en struweel. Maar het kan ook een serie poelen zijn, kruidenrijk grasland, natte weilanden of graanakkers. Dieren en planten kunnen zich zo van het ene naar het andere leefgebied verplaatsen. Met name de kleine populaties die met uitsterven worden bedreigd, blijven hierdoor levensvatbaar. Negatieve invloed op de werking van een verbinding of aantasting van een verbinding dient vermeden en gecompenseerd te worden zodat het netwerk niet verslechtert.

Rode Lijsten

In opdracht van het Ministerie van LNV zijn voor diverse soortgroepen Rode Lijsten samengesteld, die regelmatig bijgewerkt worden. Deze Rode Lijsten vermelden van welke soorten het voortbestaan in Nederland bedreigd wordt. In door het Ministerie van LNV opgestelde soortbeschermingsplannen staan welke maatregelen genomen moeten worden om het voortbestaan van deze soorten te waarborgen. Deze soortbeschermingsplannen worden door diverse provincies gehanteerd voor compensatieverplichtingen.